

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ**

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

**Факультет культурології та соціальних комунікацій
Кафедра музейно-туристичної діяльності**

Програма та навчально-методичні матеріали з курсу:

«ІСТОРІЯ УКРАЇНИ: ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ ВИМІР»

Галузь знань – 02 Культура і мистецтво

Спеціальність – 026 Сценічне мистецтво

Освітньо-професійна програма – «Режисура шоу та артпроектів»

Рівень вищої освіти – перший бакалаврський

Харків, 2024

УДК 94(477)(073)
I-90

Друкується за рішенням науково-методичної ради ХДАК
(протокол № 1 від 31.08.2024 р.)

Рекомендовано кафедрою музейно-туристичної діяльності ХДАК
(протокол №1 від 22 серпня 2024 р.)

Рекомендовано радою факультету культурології та соціальних комунікацій
(протокол №1 від 26 серпня 2024 р.)

Рецензенти:

І. О. Шандра, доктор історичних наук, професор, професор кафедри музейно-туристичної діяльності ХДАК.

В. В. Олянич, доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії та суспільно-економічних дисциплін Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія».

Укладач: О. Ю. Бірвова, кандидат історичних наук, доцент кафедри музейно-туристичної діяльності ХДАК.

I-90

Історія України: цивілізаційний вимір : програма та навч.-метод. матеріали до курсу, освітньо-проф. програми «Режисура шоу та артпроектів», спец. 026 «Сценічне мистецтво», галузь знань 02 «Культура і мистецтво», перший (бакалавр.) рівень вищ. Освіти / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т культурології та соц. комунікацій, Каф. музейно-туристичної діяльності ; [уклад. О. Ю. Бірвова]. Харків : ХДАК, 2024. 24 с.

Навчальний курс «Історія України: цивілізаційний вимір» є важливим компонентом у підготовці бакалаврів за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво». Оскільки надає ґрунтовні та поглиблені знання з історичного розвитку Української держави в контексті світової історії. Використовуючи джерельні матеріали, студенти досліджують актуальні та проблемні питання української історії та знайомляться з сучасними підходами до їхнього публічного висвітлення.

УДК 94(477)(073)

© Харківська державна академія культури, 2024
© Бірвова О.Ю., 2024

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ УКРАЇНИ: ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ ВИМІР»

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань – 02 Культура і мистецтво	Обов'язкова
Індивідуальне науково-дослідне завдання не передбачене	Спеціальність – 026 Сценічне мистецтво ОПП: Режисура шоу та артпроектів	Рік підготовки
Загальна кількість годин – 90		1-й
		Семестр
		1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи здобувача вищої освіти – 60	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції
		20
		Семінарські
		10
		Індивідуальні завдання:
		Вид контролю: екзамен.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – поглиблене вивчення історії Української держави, в контексті європейської історії. Дослідження причинно-наслідкових зв'язків та генезису історичних явищ. Розгляд проблемних історичних питань.

Завдання навчальної дисципліни:

- висвітлити історичні події в Україні в контексті європейської та світової історії;
- формувати історичну свідомість студентів на основі отриманих знань;
- визначати суть і використовувати на практиці наукові категорії історичної науки;
- розширити уявлення студентів щодо джерельної бази вивчення історії України;
- узагальнити сучасні концептуальні оцінки окремих суперечливих періодів на події в українській історії;
- розкрити взаємозв'язок українського народу з іншими народами;
- сприяти перетворенню набутих знань у тверді переконання;
- формування у студентської молоді активної громадянської позиції в сучасну добу утвердження української держави;
- формувати історичну культуру як складову частину загальнокультурної підготовки.

Загальні та фахові компетентності, які формує дисципліна.

Загальні компетентності:

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Фахові компетентності:

ФК14. Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.

ФК15. Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах сценічного мистецтва, творчій спадщині видатних майстрів.

ФК17. Здатність враховувати економічні, організаційні та правові аспекти професійної діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН01. Визначати взаємозв'язок цінностей громадянського суспільства із засадами розвитку сфери культури й мистецтва в Україні.

ПРН09. Співвідносити мистецькі ідеї і твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння. Володіти теоретичними знаннями і професійними практиками в режисурі, вміти надавати оцінку стратегічному розвитку творчого та навчального процесів.

ПРН13. Знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку театру, літератури, образотворчого мистецтва, музики, кіно; основні факти про видатних особистостей у сфері мистецтва; класифікувати види та жанри сценічного мистецтва.

ПРН15. Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори літератури і мистецтва з урахуванням історичного контексту. Здійснювати аргументований критичний аналіз творів сценічного мистецтва. Виявляти тенденції розвитку сучасного мистецько-художнього процесу.

ПРН19. Управляти складною професійною діяльністю у сфері сценічного мистецтва з урахуванням правових, економічних та етичних аспектів.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання та підсумкова форма контролю

Кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених студентам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу студента.

Підсумковий контроль здійснюється у формі усного екзамену: оцінюється повнота та сутність знань, вміння відповідати на питання, визначати тенденції й особливості.

Рівень досягнення запланованих результатів навчання перевірятиметься за допомогою таких форм контролю:

- 1) виступ на семінарському занятті із доповіддю;
- 2) доповнення на семінарському занятті, формулювання запитань до виступаючого;
- 3) участь у дискусії та обговоренні, робота у групах;

Критерії оцінювання результатів навчання за 100 бальною рейтинговою шкалою

Відповідь оцінюється за такими критеріями:

- точність відтворення змісту понять, адекватність використання професійної термінології;
- повнота, глибина, системність знань;
- здатність логічно мислити, аналізувати, порівнювати, узагальнювати;
- уміння формулювати, обґрунтовувати власні думки, факти й робити висновки тощо;
- комунікативні навички. Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Історія України: цивілізаційний вимір» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової екзаменаційного кредиту:

Для екзамену

Теми 1-5	Теми 6-10	Підсумковий контроль (екзамен)
30 %	30 %	40 %
		Екзаменаційна сесія

Кількість тижнів для теоретичної підготовки – 15, тем – 10.

ЗМІСТ І СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни

Назва тем	Кількість годин			
	Усього	У тому числі		
		Лекції	Семін.	Сам. роб.
Тема 1. Вступ.	8	2	2	6
Тема 2. Зміни в адміністративно-територіальному поділі України.	10	2		6
Тема 3. Київська Русь – світова держава Середньовіччя.	8	2	2	6
Тема 4. Козацтво: український феномен та міжнародне значення.	10	2	2	6
Тема 5. Релігійні та освітні процеси в Україні:	8	2		6

світові паралелі.				
Тема 6. Трансформація соціальних відносин та відродження національної свідомості.	10	2		6
Тема 7. Економічний розвиток України в контексті світових досягнень.	8	2		6
Тема 8. Участь українців у європейських війнах та революціях.	10	2	2	6
Тема 9. Світові традиції парламентаризму в Україні. Світова дипломатія: український внесок.	8	2		6
Тема 10. Внесок України у світову культуру.	10	2	2	6
Разом:	90	20	10	60

ЗМІСТ КУРСУ

Тема 1. Вступ. Хронологія історичного процесу України в контексті світової історії. Джерельна база. Історіографія історії України. СІД та їх значення для історичної науки. Сучасні напрямки історичної науки: публічна історія та цифрова історія .

Тема 2. Зміни в адміністративно-територіальному поділі України. Історична ретроспектива зміни адміністративного поділу України, починаючи з часів Київської Русі до початку ХХІ ст.

Тема 3. Київська Русь – світова держава Середньовіччя. Витоки Київської Русі та концепції заснування держави відповідно до українських та світових джерел. Перші правителі держави. Період розквіту та роздробленості. Зв'язки з європейськими державами цього часу.

Тема 4. Козацтво: український феномен та міжнародне значення. Теорії виникнення та джерела з історії Українського козацтва. Реєстрове та низове козацтво. Військова тактика, Запорозька Січ, видатні постаті козацьких лідерів. Світове значення та оцінка українського козацтва.

Тема 5. Релігійні та освітні процеси в Україні: світові паралелі. Українські церкви: виникнення та подальша доля. Реформаційний рух в Європі та його прояви в Україні. Освітні заклади в Україні. Роль українців в європейській освіті.

Тема 6. Трансформація соціальних відносин та відродження національної свідомості. Соціальний поділ населення: від слов'янських племінних союзів до ХХ ст. Боротьба українців за національну ідею наприкінці ХVІІІ – ХІХ ст. Протистояння радянській системі у ХХ ст.

Тема 7. Економічний розвиток України в контексті світових досягнень. Розвиток економіки України з часів Київської Русі до початку ХХІ ст. Участь України в світовій торгівлі.

Тема 8. Участь українців у європейських війнах та революціях. Українці у війнах середньовіччя. Українські полки у війні з Наполеоном. Здобутки українців у війнах з Османською імперією. Українська нація в революційних процесах початку ХХ ст. Українці у світових війнах ХХ ст.

Тема 9. Світові традиції парламентаризму в Україні. Світова дипломатія: український внесок. Дипломаті часів Київської Русі та козацького періоду. Парламентський досвід Речі Посполитої. Перша світова Конституція українців. Українське право – міжнародне значення.

Тема 10. Внесок України у світову культуру. Українські стилі в архітектурі та мистецтві. Народний фольклор. Музичне мистецтво – світовий внесок. Українська література в контексті світової літератури.

МЕТОДОЛОГІЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ І САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Теми семінарських занять

№ п/п	Назва	Кількість годин
1	Публічна та цифрова історія.	2
2	Аналіз статей «Руської Правди».	2

3	Гетьманські статті: порівняльний аналіз.	2
4	Аналіз документів часів Української революції 1917-1921 рр.	2
5	Театральне мистецтво України: світовий внесок.	2
Разом:		10

Теми самостійної роботи

№ п/п	Назва	Кількість годин
1	Історична хронологія.	6
2	Поділи Речі Посполитої та наслідки для України.	6
3	Київська Русь та Візантія.	6
4	Феномен українського козацтва.	6
5	Еволюція релігійного питання в Україні.	6
6	Відміна залежності селян в Європі та Україні.	6
7	Історія українських грошей.	6
8	Українці у війнах з Османською імперією, заселення Південної України.	6
9	Досвід парламентаризму в Україні.	6
10	Витоки українського театру.	6
Разом:		60

Завдання до практичних занять та самостійної роботи студентів

Теми семінарських занять

Семінарське заняття №1

Тема. Публічна та цифрова історія.

Питання для обговорення:

1. Особливості публічної історії.
2. Заклади культури та освіти – транслятори історичного знання.
3. Цифрова історія в сучасному житті.
4. Розбір кейсу достовірності цифрової інформації.

Література: 10;11;13; 14.

Семінарське заняття №2

Тема. Аналіз статей «Руської Правди».

Питання для обговорення:

1. Кількість редакцій «Руської Правди».
2. Питання авторства джерела.
3. Основний зміст документу.
4. Соціальний поділ населення.
5. Грошові одиниці Київської Русі, згідно джерела.

Література: 1, 2, 3, 5.

Семінарське заняття №3

Тема. Гетьманські статті: порівняльний аналіз.

Питання для обговорення:

1. Умови походження та час створення джерел.
2. Аналіз Березневих статей.
3. Аналіз Переяславських статей.
4. Аналіз Московських статей.
5. Аналіз Глухівських статей.
6. Аналіз Конотопських статей.

Література: 1; 15; 16.

Семінарське заняття №4

Тема. Аналіз документів часів Української революції 1917-1921 рр.

Питання для обговорення:

1. Аналіз універсалів Центральної Ради.
2. Конституція М. Грушевського.
3. Спогади діячів Української революції 1917 – 1921 рр.
4. УНП: лідери та програма.

Література: 1; 10; 15; 16.

Семінарське заняття №5

Тема. Театральне мистецтво України: світовий внесок.

Питання для обговорення:

1. Становлення на розвиток театрального мистецтва в Україні.
2. Театральний репертуар та його трансформація.
3. Видатні театральні постаті.
4. Зв'язки із світовою театральною культурою.

Література: 1; 2; 9; 10; 17.

Теми самостійної роботи

Самостійна робота №1

Тема. Історична хронологія.

Мета: на основі джерельного матеріалу проаналізувати зміни хронології в Україні.

Завдання:

1. Хронологія часів Київської Русі.
2. Хронологія козацького періоду.
3. Перехід на новий стиль в Європі та Україні.

Література: 10, 12, 13.

Самостійна робота №2

Тема. Поділи Речі Посполитої та наслідки для України.

Мета: на основі джерельного матеріалу визначити зміни в адміністративному поділі України.

Завдання:

1. Результати 1 поділу Речі Посполитої.
2. Наслідки 2 поділу Речі Посполитої.
3. Остаточне становище українських земель після 3 поділу Речі Посполитої.

Література: 1, 2, 3.

Самостійна робота №3

Тема. Київська Русь та Візантія.

Мета: на основі джерельного матеріалу визначити дипломатичні та культурні зв'язки двох держав.

Завдання:

1. Проаналізувати договори князів Олега та Ігоря з Візантією.
2. Візантійська література та письмо та їх вплив в українській культурі.

Література: 2, 15, 16.

Самостійна робота №4

Тема. Феномен українського козацтва.

Мета: на основі джерельного матеріалу з'ясувати особливу роль козацтва в історії українського суспільства.

Завдання:

1. Проаналізувати причини виникнення українського козацтва.
2. Структура та побут Січового товариства.
3. Українське козацтво та європейські середньовічні революції XVII ст.

Література: 1, 2, 6.

Самостійна робота №5

Тема. Еволюція релігійного питання в Україні.

Мета: на основі джерельних матеріалів проаналізувати розвиток релігійного питання.

Завдання:

1. Утворення уніатської церкви.
2. Наслідки Європейської Реформації в Україні.
3. Хасидизм в Україні.

Література: 1, 2, 3.

Самостійна робота №6

Тема. Відміна залежності селян в Європі та Україні.

Мета: на основі джерельного матеріалу проаналізувати процес звільнення стану селян.

Завдання:

1. Звільнення селян в Австрійській імперії.
2. Відміна кріпацтва в Лівобережній Україні.

Література: 2, 8, 9.

Самостійна робота №7

Тема. Історія українських грошей.

Мета: на основі історичних джерел дослідити українську нумізматику та боністику.

Завдання:

1. Гроші Київської Русі.
2. Гроші часів Центральної Ради та Гетьманату.
3. Символіка української нумізматики та боністики.

Література: 1, 15, 17.

Самостійна робота №8

Тема. Українці у війнах з Османською імперією, заселення Південної України.

Мета: на основі історичних джерел та історичної літератури проаналізувати участь українців у війнах з Османською імперією та процесі заселення Південних регіонів України та Криму.

Завдання:

1. Українське козацтво у війнах з Османською імперією XVIII –XIX ст.

2. Заселення українцями південних міст України та Криму.
 3. Проаналізувати статистичні дані: переписи населення кінця XIX ст.
- Література: 1, 2, 3.

Самостійна робота №9

Тема. Досвід парламентаризму в Україні.

Мета: на основі історичного матеріалу з'ясувати етапи становлення парламентського досвіду в Україні.

Завдання:

1. Проаналізувати роль Польського Сейму у формуванні парламентських традицій в українському суспільстві.
2. Козацька Рада та традиції виборності.
3. Центральна Рада України та діяльність Генерального Секретаріату.

Література: 1, 7, 8.

Самостійна робота №10

Тема. Витоки українського театру.

Мета: на основі джерельного матеріалу визначити умови формування українського театру.

Завдання:

1. Театральне мистецтво в Київській Русі.
2. Середньовічний театр.
3. Становлення професійного українського театру.

Література: 2, 15, 16.

Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), пояснення, розповідь, бесіда.
- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- Практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій); дослідницький метод, проблемний метод, метод аналізу помилок, брейнстормінг («мозковий штурм»).

Для самостійної роботи використовується також дослідницький метод:

– підготовка повідомлення /доповіді (з презентацією/або без неї),– пошук візуального матеріалу в Інтернеті за тематикою навчальної дисципліни,

розміщення візуальних матеріалів в електронному НМКД або у формі постів у соціальних мережах.

Форми контролю

№ з/п	Вид контролю	Методи контролю
1.	Поточний.	Опитування (усне та письмове); доповідь на семінарських заняттях;
2.	Періодичний.	Онлайн тестування.
3.	Самостійна робота.	Презентація самостійної роботи в електронній формі (Canva, Power Point).
4.	Підсумковий контроль.	Екзамен – усна відповідь на екзаменаційний білет з двох питань з попередньою підготовкою.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Робота на семінарських заняттях – максимально 25 балів (5 семінарів по 5 балів);

Самостійна робота – максимально 35 балів (за 10 тем).

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю: балів.

Підсумковий контроль (екзамен) – максимально 40 балів.

Всього: 100 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

Обов'язкова

1. Бойко О.Д. Нариси з новітньої історії України: (1985 – 1991 рр.): Навч. посіб. / О.Д. Бойко. – К.: Кондор, 2004. – 356 с.
2. Борисенко В.Й. Курс української історії з найдавніших часів до ХХ ст. / В. Й. Борисенко. – К.: Либідь, 1998. – 616 с.
3. Литвин В.М. Історія України / В.М. Литвин. – Вид. 3-е. – К.: Наук. думка, 2009. – 821 с.

Додаткова

4. Історія України (для студентів всіх бакалаврських напрямів) : навчальний посібник / А. І. Безуглий, Л. П. Громова, Д. О. Мельников, А. Б. Пономаренко. Вінниця : ВНТУ, 2008.
5. Історія України: навчальний посібник / В. Б.Гарін, І. А. Кіпцар, О. В. Кондратенко. К., 2012.
6. Федака С. Д. Історія України з найдавніших часів до 1648 року: Навч. посіб. К., 2014.
7. Бакалець О. А. Історія України з найдавніших часів до початку ХХІ століття: конспект лекцій, персоналії, таблиці, документи, хронологія, словник: навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. Львів: «Магнолія 2006», 2015. 524 с.
8. Комаринська З. М. Історія України : посібник для самостійного вивчення та підготовки до семінарських занять. Львів : ЛБІ НБУ, 2005. 191 с.
9. Савченко Н. М. Історія України: модульний курс : навчальний посібник. К. : Видав. «Фірма ІНКОС», «Центр навчальної літератури», 2006. 544 с.

Інформаційні ресурси Інтернет

10. Бібліотека Харківської державної академії культури. Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua>
11. Бібліотека java. Режим доступу: <https://javalibre.com.ua/java-book/genre/history/page/1>
12. Національна бібліотека України ім. І.І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>
13. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка. Режим доступу: <http://korolenko.kharkov.com>
14. Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Режим доступу: <http://www-library.univer.kharkov.ua/ukr/>
15. <http://exlibris.org.ua/>
16. <http://litopys.org.ua/>
17. <http://diasporiana.org.ua/>

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ (ТЕОРЕТИЧНІ)

1. Спеціальні історичні дисципліни та їх призначення.
2. Джерела з історії України.
3. Символіка України.
4. Історична хронологія.
5. Історіографія.
6. Трансформація адміністративного поділу України.
7. Заселення Слобідського регіону.
8. Заселення Південної України та Криму.
9. Версії генезису слов'янських племен.
10. Київська Русь (Україна): версії утворення держави.
11. Перші правителі Київської Русі (України) та розквіт держави.
12. Версії виникнення козацтва.
13. Запорізька Січ: територія та устій.
14. Українська козацька революція в контексті світових революцій середньовіччя.
15. Ліквідація Запорозької Січі та її історичне значення.
16. Козацькі традиції боротьби за свободу у XVIII ст.
17. Давні форми вірувань та релігія слов'янських племен.
18. Світова Реформація та Україна. Представники протестантизму в Україні.
19. Доля українських церков у XX ст. за часів радянської влади.
20. Виникнення університетів в Україні: світове значення.
21. Соціальний поділ населення в часи Київської Русі та литовсько-польську добу.
22. Соціальний поділ населення у XVIII-XIX ст.
23. Соціальні зміни у XX ст.
24. Економічний розвиток в часи Київської Русі.
25. Економіка України в литовсько-польські часи.
26. Економічний розвиток у XVIII-XIX ст.
27. Економічний розвиток у XX-XXI ст.
28. Україна у війнах за часів литовського та польського панування.
29. Українці у війні з Наполеоном.
30. I Світова війна та Україна.
31. Українці у II світовій війні. Наслідки війни для України.
32. Анексія Криму та Донбасу.
33. Український театр: історія поступу.
34. Український фольклор.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. В який період з'являється кроманьонець?

- А. Середній палеоліт;
- Б. Пізній палеоліт;
- В. Мезоліт;
- Г. Енеоліт.

2. Які племена проживали на території України в 3 ст. до н.е. 3 ст н.е.?

- А. Кіммерійці;
- Б. Скіфи;
- В. Сармати;
- Г. Анти.

3. В культурі яких народів був звіриний стиль?

- А. Авари;
- Б. Готи;
- В. Скіфи;
- Г. Гуни.

4. Які з цих племен **не** проживали на території України?

- А. Сіверяни;
- Б. Словени;
- В. Тіверці;
- Г. Білі хорвати.

5. Який князь об'єднав Київ та Новгород і поклав початок Київської Русі?

- А. Олег;
- Б. Рюрик;
- В. Ігор;
- Г. Володимир.

6. Хто з князів Київської Русі почав вперше карбувати власну монету ?

- А. Святополк;
- Б. Володимир;
- В. Ярослав;
- Г. Рюрик.

7. Автор «Слово про закон і благодать» ?

- А. Володимир Мономах;
- Б. Ярослав Мудрий;

В. Іларіон;
Г. Антоній.

8. *Вкажіть коли в літописі вперше згадується назва "Україна".*

- А. 1132 р.
- Б. 1187 р.
- В. 1199 р.
- Г. 1157 р.

9. *В якому році Київ був спалений монголо-татарами?*

- А. 1241 р.
- Б. 1243 р.
- В. 1240 р.
- Г. 1242 р.

10. *В якому році були об'єднані Галицьке і Волинське князівства?*

- А. 1199 р.
- Б. 1090 р.
- В. 1190 р.
- Г. 1019 р.

11. *Який князь був коронований у 1253 р. у Дорогочині?*

- А. Роман Мстиславович;
- Б. Данило Романович;
- В. Володимир Василькович;
- Г. Лев Данилович.

12. *Встановіть послідовність подій.*

- А. Об'єднання Галицько-Волинського князівства;
- Б. Поразка руських і половецьких військ на річці Калка;
- В. Перша літописна згадка терміну "Україна";
- Г. Взяття монголо-татарами Києва.

13. *Вкажіть подію, про яку йдеться в уривкові з історичного джерела.*

... Ягайло, великий князь, обіцяє всі свої багатства вжити й витратити на усунення недоліків обох королівств як Польщі, так і Литви, якщо володарка Угорщини вищезгадану дочку, королеву Польщі, з'єднає з ним шлюбними узами... Нарешті, згаданий князь Ягайло обіцяє свої литовські й руські землі навік приєднати до королівства Польського.

- А. Городельська унія 1413 р.
- Б. Кревська унія 1385 р.

- В. Острівська угода між Ягайлом та Вітовтом 1392 р.
- Г. "Змова руських князів" 1481 р.

14. В результаті якої унії була написана полемічна література?

- А. Берестейської;
- Б. Городельської;
- В. Люблінської;
- Г. Кревської.

15. Яке місто було столицею Гетьманської держави за часів Б. Хмельницького?

- А. Батурин;
- Б. Ніжин;
- В. Глухів;
- Г. Чигирин.

16. Коли була підписана Зборівська угода?

- А. 1648 р.
- Б. 1649 р.
- В. 1650 р.
- Г. 1651 р.

17. Вкажіть зайвий термін.

- А. Полковник.
- Б. Осавул.
- В. Комісар.
- Г. Писар.

18. Вкажіть правильне твердження.

За умов Білоцерківського договору, підписаного 18 вересня 1651 р. було постановлено:

1. Встановлення реєстру в 40 тис. чоловік, визнання влади гетьмана в Київському, Чернігівському та Брацлавському воєводствах. Селяни не вписані в реєстр мали повернутися до панів. 2. Встановлення реєстру в 20 тис. чоловік, визнання влади гетьмана в Київському воєводстві. Селяни не вписані в реєстр мали повернутися до панів.

- А. Тільки 1-й варіант правильний.
- Б. Тільки 2-й варіант правильний.
- В. Обидва варіанти неправильні.

19. *Хто був автором тексту Гадяцького договору І. Виговського з Польщею?*

- А. І. Виговський.
- Б. Ян Казимир.
- В. Юрій Немирич.
- Г. Данило Виговський.

20. *Встановіть відповідність між характеристиками та гетьманами.*

- 1. Генеральний писар, який поєднував в своїх руках посади гетьмана та писаря.
 - 2. Гетьман, який став ченцем з ім'ям Гедеон.
 - 3. Гетьман, який мав зв'язки з повсталими донськими козаками Степана Разіна. Був воєводою у В'ятці.
 - 4. Гетьман, який отримав чин боярина.
- А. П. Дорошенко.
 - Б. Ю. Хмельницький.
 - В. І. Виговський.
 - Г. І. Брюховецький.

21. *Встановіть відповідність між датами та історичними подіями.*

- 1. Битва під Жовтими Водами.
 - 2. Смерть Б. Хмельницького.
 - 3. Проголошення П. Дорошенка гетьманом всієї України.
 - 4. Переяславська рада.
- А. 1653 р.
 - Б. 1657 р.
 - В. 1648 р.
 - Г. 1654 р.
 - Д. 1668 р.

21. *За якого гетьмана відбулася Конотопська битва?*

- А. І. Брюховецького.
- Б. П. Тетері.
- В. І. Виговського.
- Г. П. Дорошенка.

22. *Яку назву мав гайдамацький рух в 1768 р.?*

- А. Коліївщина.
- Б. Гайдамаччина.
- В. Київська козаччина.
- Г. Опришківство.

23. Яку назву дістала Слобідська Україна після ліквідації полкового устрою в 1765 р.?

- А. Харківське намісництво.
- Б. Малоросійська губернія.
- В. Слобідсько-Українська губернія.
- Г. Харківська губернія.

24. В якому році російським урядом було ухвалено рішення про ліквідацію Запорозької Січі?

- А. 1764 р.
- Б. 1765 р.
- В. 1775 р.
- Г. 1776 р.

25. В якому році К. Розумовський відмовився від влади на користь другої Малоросійської колегії?

- А. 1763 р.
- Б. 1764 р.
- В. 1765 р.
- Г. 1772 р.

26. Вкажіть дати трьох поділів Польщі.

- А. 1772, 1790, 1794.
- Б. 1771, 1793, 1796.
- В. 1772, 1793, 1795.
- Г. 1771, 1790, 1795.

27. Хто з цих осіб **не** перебував у складі «Руської Трійці» ?

- А. Шашкевич;
- Б. Костомаров;
- В. Головацький;
- Г. Вагилевич.

28. Назва програмного документу Південного товариства?

- А. Десять заповідей
- Б. Книга буття
- В. Конституція
- Г. Руська правда

29. В якому році відбулася відмін кріпацтва на українських землях, що перебували у складі Російської імперії?

- А. 1848;
- Б. 1860;
- В. 1861;
- Г. 1875.

30. Діячем якого руху був І. Франко?

- А. Ліберального.
- Б. Радикального.
- В. Лояльного.
- Г. Демократичного.

31. Який універсал Центральної Ради проголошував незалежність України?

- А. І;
- Б. ІІ;
- В. ІІІ;
- Г. ІV.

32. В якому році було проголошено політику "коренізації" в Україні?

- А. 1921 р.;
- Б. 1922 р.;
- В. 1923 р.;
- Г. 1925 р.

33. Яке місто стало центром окупаційної адміністрації в Україні?

- А. Рівне;
- Б. Київ;
- В. Львів;
- Г. Вінниця.

34. Запровадження власної грошової одиниці в Україні відбулося:

- А. 1992 р.;
- Б. 1995 р.;
- В. 1996 р.;
- Г. 1998 р.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ: ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ ВИМІР

Освітньо-професійна програма – «Режисура шоу та артпроектів»

Спеціальність – 026 Сценічне мистецтво

Галузь знань – 02 Культура і мистецтво

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Укладач:

Бірьова Ольга Юріївна,

кандидат історичних наук, доцент кафедри музейно-туристичної діяльності ХДАК

Друкується в авторській редакції

План 2024

Формат 60x84/16

Гарнітура «Times». Папір для мн. ап. Друк ризограф.

Ум. Друк арк. 2,67. Обл.-вид. арк. 1,24. Тираж 100. Зам. №

ХДАК, 61057, м. Харків, Бурсацький узвіз, 4
Надруковано в лаб. множ. техніки ХДАК